

УДК 528.4:349.4

Назаренко К.Р. студентка гр. 193м-17-1

Науковий керівник: Рябчій В.В., к.т.н., завідувач кафедри геодезії

(Національний технічний університет «Дніпровська політехніка», м. Дніпро, Україна)

ОЦІНКА РЕАЛІЗАЦІЇ РЕФОРМИ ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЇ ВЛАДИ В УКРАЇНІ

Актуальністю теми є беззаперечною, оскільки на різних рівнях підтверджена необхідність зміни адміністративно-територіального устрою України для її стабільного та економічного розвитку.

У країнах Європи вже проведена реформа децентралізації. З середини 2015 р. вона розпочалась і в Україні, головними пунктами (метою) якої є:

- створення спроможних до розвитку територій;
- забезпечення якісними послугами населення;
- створення умов для кадрового зростання в місцевому самоврядуванні [2].

Насамперед, наведемо, що таке децентралізація – це передача повноважень і бюджетних надходжень від державних органів влади до органів місцевого самоврядування. Метою реформи місцевого самоврядування є забезпечення його спроможності самостійно, за рахунок власних ресурсів, вирішувати питання місцевого значення, тобто наділення територіальних громад більшими ресурсами і мобілізація їх внутрішніх резервів [4].

Для створення об'єднаних територіальних громад (далі – ОТГ) існує принципові умови:

- добровільне об'єднання громад;
- можливість після об'єднання бути спроможними [3].

Ці головні умови відслідковуються у таких нормативно-правових актах України:

1. Закон України «Про співробітництво територіальних громад» від 17.06.2014 № 1508-VII.

2. Закон України «Про добровільне об'єднання територіальних громад» від 05.02.2015 № 157-19.

3. Закон України «Про місцеві вибори» від 14.07.2015 № 595-VIII.

4. Закон України «Про внесення змін до деяких законів України щодо організації проведення перших виборів депутатів місцевих рад та сільських, селищних, міських голів» від 04.09.2015 № 676-19.

5. Закон України «Про внесення змін до Бюджетного кодексу України щодо реформи міжбюджетних відносин» від 22.12.2014 № 79-VIII.

6. Методика формування спроможних територіальних громад, затверджена постановою Кабінету Міністрів України від 08.04.2015 № 214.

Важливими у цьому переліку є Закон України «Про добровільне об'єднання територіальних громад» та «Методика формування спроможних територіальних громад», в яких зазначаються такі принципи добровільного об'єднання територіальних громад [2, 5]:

- конституційності та законності – об'єднання територіальних громад повинно проходити згідно з існуючими законами;
- добровільності – території міських, сільських та селищних рад не повинні примусово бути приєднані до ОТГ;
- економічної ефективності – під час визначення меж ОТГ та приєднання додаткових міських, сільських та селищних рад, необхідно звертати увагу на природні, історичні, етнічні та культурні, соціально-економічні та інші особливості;

– державної підтримки – держава здійснює інформаційно-просвітницьку, організаційну, методичну та фінансову підтримку добровільного об'єднання територіальних громад та приєднання до ОТГ;

– повсюдності місцевого самоврядування – територія ОТГ повинна бути цілісною (не мати ексклавів інших ОТГ) та мати власний представницький орган;

– прозорості та відкритості – ОТГ повинна надавати доступ до публічної інформації;

– відповідальності.

Автори Мельничук А. і Остапенко П. [1] наводять свої особливості проведення реформи децентралізації в Україні, де поділяють їх на певні етапи. Головною особливістю цієї реформи є «знищення» (реорганізація) такої одиниці адміністративно-територіального устрою, як район, та його заміна на ОТГ.

Наведемо основні показники щодо формування ОТГ. Станом на 12.11.2018 р., за даними офіційного державного сайту [5] в Україні налічується 721 вже сформованих ОТГ і 124, що мають утворитись після проведення виборів 23.12.2018 р. З 721 створених ОТГ, які мають спільним бюджет та вже сформували всі відповідні служби для реалізації власних та делегованих державною повноважень, 159 утворено у 2015 р., 207 – у 2016, 299 – у 2017 і 56 було утворено протягом 11 місяців 2018 р. Де-юре це вже цілком самостійні ОТГ, які провели перші місцеві вибори голови та депутатів і формують свої виконавчі органи. Територія утворених ОТГ в Україні становить 197846 км², що складає 34,25 % від загальної площі України.

Враховуючи аналіз наведеної інформації, реформа децентралізації необхідна у зв'язку з новим етапом розвитку держави. Безпосередньо для інженерів-землепорядників постають нові можливості та перспективи професіонального зростання під час виконання робіт із землеустрою щодо передачі земель сільськогосподарського призначення у комунальну власність для ОТГ.

Перелік посилань

1. Закон України «Про добровільне об'єднання територіальних громад» від 5.02.2015 № 157-VIII із змінами, внесеними Законом України від 03.04.2018 2379-VIII.

2. Мельничук А. Децентралізація влади: реформа № 1 / А. Мельничук, П. Остапенко. – К. : ЦОП «Глобус». – 2016. – 35 с.

3. Методика формування спроможних територіальних громад, затверджена постановою Кабінету Міністрів України від 05.04.2015 № 124 із змінами, внесеними постановою Кабінету Міністрів України від 30.08.2017 № 662.

4. Міжнародний центр Перспективних досліджень [Електронний ресурс] : [Інтернет-портал]. – Електронні дані. – [Внутрішня економіка]. – Режим доступу: <http://icps.com.ua/sut-reformy-detsentralizatsiyi--spromozhnist-rehioniv-samostiyno-zarakhunok-vlasnykh-resursiv-vyrishuvaty-pytannya-mistsevoho-znachennya/> (дата звернення 12.11.2018). – Назва з екрана.

5. Об'єднані громади: перелік та основні дані [Електронний ресурс] : [Інтернет-портал]. – Електронні дані. – [Прес-центр ініціативи «Децентралізація»]. – Режим доступу: <https://decentralization.gov.ua/gromada> (дата звернення 12.11.2018). – Назва з екрана.